

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรม คนหูตาสว่างเขาพยายามแสวงหาสิ่งความจริงในใจของเขา สิ่งความจริงในใจของเขา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกให้ปัจเจกตั้งสันติภูริโก สันติภูริโกคือหัวใจมันรับรู้ณะ หัวใจมันสุขมันทุกข์มันอยู่ในหัวใจนี้ ถ้าหัวใจมันสุขมันทุกข์อยู่ในหัวใจนี้ เห็นไหม ผู้ที่ฉลาด ผู้ฉลาดเขาจะแสวงหาบุญกุศลเพื่อหัวใจของเขา แต่ผู้ที่หยาบ ผู้ที่หยาบเขาเห็นวัตถุใจ เห็นปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นที่พึ่ง ถ้าเห็นปัจจัยเครื่องอาศัยเป็นที่พึ่ง เราแสวงหาสิ่งนั้น

การแสวงหาสิ่งนั้นมันยังมีผลบวกและลบอีกนะ เวลาผลบวก สิ่งที่เราหามา หามาด้วยความสุจริต เราหามาด้วยความทุจริต จะหามาสิ่งใดแล้ว หามาเพื่อดำรงชีวิตไป ดำรงชีวิตเพราะอะไร เพราะเราเกิดมาเป็นมนุษย์ไป เกิดเป็นมนุษย์เพราะบุญกุศลของเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เวลาบุญกุศลเราเกิดเป็นมนุษย์ เราคู่สัตว์ คู่วัว คู่ควายสิ เวลามันเกิดมีชีวิตของมัน เขามาฝึกมัน ใช้งานมัน ใช้งานแยกแอกลากไถจนกว่ามันชราภาพของมันไปพึ่งชีวิต นี้ใจ เวลาเกิดในอบายภูมิใจ

เวลาเกิดในวิภวภูมิจะ เราเกิดเป็นมนุษย์ เราจะทุกข์เราจะยากขนาดไหนนี้มีกฎหมายคุ้มครองนะ แล้วมนุษย์ช่วยเหลือเอื้ออานกันได้ มนุษย์มีหัวใจที่ดิงาม หัวใจที่ดิงาม คุณ เวลาความสามัคคีคือมด มดมันสามัคคีกัน ตัวมันเล็ก ๆ นะ มันลากสัตว์ใหญ่ ๆ ไปได้ทั้งนั้นนะ ด้วยความสามัคคีของมัน แต่มนุษย์ไปดูถูกมันใจ ใจมดๆ คือมดมันตัวเล็ก ว่าใจมันเล็กน้อยใจ แต่ใจของเรามันยิ่งใหญ่ใจ ถ้าใจของเรามันยิ่งใหญ่ มันยิ่งใหญ่ที่ไหนละ

ถ้าใจมันยิ่งใหญ่มันต้องมีสติปัญญาขึ้นมา ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันเห็นคุณค่า ถ้าเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าการเสียสละทาน ถ้าเสียสละทาน เราเสียสละเพื่อใคร ก็เสียสละเพื่อหัวใจดวงนี้ใจ เวลามันทุกข์มันยาก เวลามันทุกข์มันยาก สิ่งที่เสียสละนี้เสียสละเพื่อให้มันมีการเสียสละออกไป เสียสละออกไป ความตระหนี่ถี่เหนียว สิ่งที่มันพรากรออกไป สิ่งที่ได้กลับมา ได้กลับมา

คือความพอใจ คือความอบอุ่นของหัวใจดวงนี้ ถ้าหัวใจดวงนี้ มันเริ่มเห็นของมัน ทาน ศิล
ภาวานา

ถ้าเราตัดขาดแคลน เราไม่มีสิ่งใดจะให้ เราก็อนุโมทนา ให้อภัย ให้ความรู้สึกนึกคิดที่
ดี ๆ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ธรรมเป็นทานเป็นการให้ที่เลิศที่สุด ให้
ธรรมเป็นทาน ๆ ถ้าเราให้ธรรมเป็นทาน เราให้ธรรมเป็นทาน สิ่งที่ว่าให้ธรรมเป็นทานคือให้
วิชาการเขา ให้ความรู้เขา สิ่งที่ให้ความรู้เขา นี้เราย้อนกลับไปเรื่องการศึกษา กีฬา เป็นยาวิเศษ คู
ติ มันเสียเหงื่อเสียไคล เสียทุกข์ อย่าง เพื่ออะไร เพื่อสุขภาพร่างกาย แล้วถ้ามีจิตใจที่ดีงาม แพ้
ชนะเป็นเรื่องของการกีฬา มันมีแพ้มีชนะ มันไม่ชนะเรื่อยไปหรอก คนที่เก่งกล้าขนาดไหน ถ้า
ชราภาพไป เขาจะยังยืนไม่ได้ มันต้องถึงกาลเวลาเป็นอนิจจังทั้งนั้นนะ มันมีแพ้มีชนะ ถ้ามีแพ้มี
ชนะ ฝึกหัวใจของเราให้รู้จักแพ้รู้จักชนะ ถ้ารู้จักแพ้รู้จักชนะ คนมันจะดีขึ้นมา ถ้าดีขึ้นมา

สิ่งที่เวลาการศึกษาของเรา กีฬาแพ้ คนไม่แพ้ ใครไม่แพ้ นั่นทฤษฎีมานะในหัวใจนั่นไง
ถ้าทฤษฎีมานะในหัวใจของเรา ถ้าเราฝึกหัดของเรา หัวใจที่มันยิ่งใหญ่มันยิ่งใหญ่อย่างนี้ไง ถ้า
ยิ่งใหญ่อย่างนี้ นี่การเสียสละทาน

จิตใจที่ยิ่งใหญ่ จิตใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาอยู่โคนต้นโพธิ์นั่นนะ อยู่องค์เดียวเท่านั้นนะ เวลาสั่งสอน สั่งสอน ๓
โลกธาตุ สั่งสอนเทวดา อินทร์ พรหมลงมาเลย แล้วก็สั่งสอนมนุษย์ฯ สั่งสอนมนุษย์ที่ทุกข์ที่ยาก
นี่ไง สั่งสอนมนุษย์ที่ทุกข์ที่ยากให้รู้จักเสียสละ ให้รู้จักทำคุณงามความดีของเรา

ถ้าคุณงามความดีของเรา อยู่ในสังคมถ้ามันทุกข์มันยากขึ้นมา คน กลิ่นของศีลกลิ่นของ
ธรรม คนนั้นเป็นคนดี คนดี ทุกคนอยากช่วยเหลือเจือจานนะ ถ้าคนคนนั้นเป็นคนไม่ดี คนไม่ดีก็
ไม่มีใครเขาอยากเข้าใกล้หรอก สิ่งที่ไม่อยากเข้าใกล้เพราะอะไร เพราะว่ามันทำเจ็บช้ำน้ำใจกัน
มาไง ความเจ็บช้ำน้ำใจ เห็นไหม

แต่ถ้าคน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาท่านพูดถึงนะ พูดถึงการแสดง
ธรรมของท่าน ท่านเปรียบเหมือนพระอาทิตย์ เวลาแสงอาทิตย์ไป มันไม่มีบ้านของคนรวยคน
จน ไม่มีบ้านของคนจิตใจต่ำทราม ถ้าเขาทำเพื่อประโยชน์ของเขาได้ แต่เขาไม่เอาใจ แสงที่ส่อง
ไป เขาไม่รับรู้ เขาไม่สนใจ เขาไม่อะไรทั้งสิ้น ถ้าเขาไม่อะไรทั้งสิ้น เขาก็ไม่ได้อะไรเลย

แต่คนที่เขาแสวงหาของเขา แสงสว่าง สว่างมาจากไหน ถ้าแสงสว่างมาจากไหน แสงสว่างนี้ได้มาจากไหน ได้จากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงสังขารทั้งหลาย เป็นความจริงใจ ความจริงเรื่องอริยสัจ ความจริงเรื่องความจริงอันนั้นไง ความจริงเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตายใจ แต่สิ่งที่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นต้องมีการดับ ที่การเกิดคือเกิดแล้วมีแต่ความทุกข์ความยากใจ ถ้าความทุกข์ความยาก แล้วเราจะปฏิเสธการเกิดก็ไม่ได้ใจ เพราะเรามีหัวใจใจ เรามีความรู้สึกอันนี้ใจ ความรู้สึกอันนี้ทำลายมันไม่ได้

วัตถุดิบของทำลายมันได้ทั้งนั้นนะ แต่ความรู้สึกทำลายไม่ได้ เราพยายามปิดกั้นขนาดไหนมันก็มีทางเล็ดลอดไปได้ทั้งนั้นนะ คุณสิ เวลาตกรอกอเวจี ไม่หมดเวรหมดกรรม ไม่มีวันสิ้นสุดหรือ จิตไม่เคยตาย จิตมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะใจ สิ่งที่ยืนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันต้องเป็นไปโดยธรรมชาติของมัน

แต่เวลาเรา ด้วยบุญกุศลของเรา เราได้เกิดเป็นมนุษย์ใจ เกิดเป็นมนุษย์แล้วยังมีบุญกุศลตอนนี้ใจ บุญกุศลนี้เราแสวงหา เรามาทำไมกัน เรามา เราชวนชวนมา เราเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดนะ ถ้าเราเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด สิ่งที่ยืนว่ายตายเกิดในวัฏฏะใจ เราหามาเป็นสมบัติของเราแล้วเราเสียสละไปทำไมล่ะ

หามาๆ หามาเป็นสมบัติของโลกใจ แต่ถ้าเราเสียสละของเรา เสียสละเพื่อความอบอุ่นของใจ มันเป็นที่พิศสมบัติ ของที่เสียสละไปแล้ว เสียสละไปแล้วมันเป็นพิศสมบัตินะ เราเป็นคนเสียสละไป เราเห็นเอง เราเป็นคนทำเอง ใครจะมาปิดกั้นเราไม่ได้เหมือนกัน เราได้สละจากมือของเราไป สิ่งนี้วัตถุนี้เป็นวัตถุ แต่สิ่งนี้มันเป็นสดๆ ร้อนๆ นะ ให้อีก ๑๐ ปีข้างหน้า เราคิดถึงมันไม่มีบูดไม่มีเน่า

แล้วเวลาตายไป วิญญาณอาหาร เวลาเทวดาไป หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดประจำ เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ ท่านจะบอกเลย สวรรค์ไม่มีตลาดนะ พรหมก็ไม่มีตลาด

ในสวรรค์ในนรกไม่มีตลาด ไม่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยน ไม่มี แล้วมันไปจากไหน ก็ไปจากกรรมนี้แหละ สิ่งที่ยืนว่ายตายเกิดเป็นพิศสมบัติๆ มันไปกับเราใจ สวรรค์ไม่มีตลาด หาซื้อไม่ได้ ไปถึงพอตายแล้ว หมดโอกาสแล้ว ถึงตอนนั้นมันก็เป็นไปตามบุญตามกรรมแล้ว แต่ถ้าเวลามันมีอยู่ที่นี่ ถ้ามีอยู่ที่นี่ เราเสียสละของเรา เราทำของเรา สิ่งที่ยืนว่ายตายเกิดมันสดๆ ร้อนๆ มันเป็นที่พิศสมบัติๆ ของเราใจ เสียสละของเราให้มากขึ้น ทำให้มันเคยชิน เหมือนกับ

สวดมนต์ กลางคืนก่อนนอนทำวัตรสวดมนต์ๆ ถ้าสวดมนต์ นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อย่างน้อยก็ให้มันได้ บูชาพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณให้มันได้ขึ้นมา ถ้าได้ขึ้นมา มันนอนแล้วมันหลับสบาย นอนแล้วมีรัตนตรัย มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์คุ้มครองเราไป ไม่ใช่นอนไปแล้วสะดุ้งกลัวใจ เวลานอนไปแล้ว นอนแล้วไม่มีความสุขอะไรเลย เวลาไม่มีความสุข เราก็ไปทางโลก ทางโลกก็ไปหาจิตแพทย์ใจ แต่ถ้าเราไปหาพระๆ พระบอกว่าให้ดูแลหัวใจของเรา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ผู้ใดเห็นธรรม เห็นธรรมคือเห็นอะไร ผู้ประเสริฐ วันนี่วันพระ ประเสริฐ อะไรเป็นประเสริฐ พุทธะ พุทธโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในหัวใจนี้ประเสริฐ หัวใจนี้มันประเสริฐ

หัวใจที่มันทุกข์มันยาก หัวใจมันทุกข์มันยากเพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยากไป เพราะด้วยความมักใหญ่ใฝ่สูง ด้วยความอยากได้ทรัพย์สมบัติใจ เขี่ยบหัวใจให้แบนแต่ดแต่เลย แต่ถ้าหัวใจมันยิ่งใหญ่ นะ ทรัพย์สมบัติมันอยู่ภายนอก หัวใจ คุณิ เราชูขงเราขึ้นมา ชูใจเราขึ้นมา ด้วยสติด้วยปัญญา คุณิ คุณพระเราบิณฑบาตๆ มานี้เลี้ยงชีพด้วยปลื้แข่ง เวลาเกิดมามันมีชีวิต สิ่งมีชีวิตต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย เวลาเครื่องอาศัยก็อาศัยชีวิตนี้ไป อาศัยไว้ทำไม อาศัยไว้เดิน จงกรม นั่งสมาธิภาวนา อาศัยไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ อาศัยว่าชำระล้างกิเลสให้กิเลสหมดจาก หัวใจนี้ไป ถ้าหมดจากหัวใจนี้ไป กิเลสมันหมดจากหัวใจนี้ไป หัวใจนี้ยังอยู่ไซ้ใหม่ ถ้าหัวใจนี้ยังอยู่ หัวใจนี้เป็นประโยชน์กับเรา

นิพพานเที่ยงๆ มันเที่ยงตรงนี้ใจ แต่หัวใจเราก็ยังอยู่ กิเลสมันก็ยังอยู่ ทุกอย่างก็ยังอยู่ มันก็เกิดดับๆ ในหัวใจ มันแผดเผา มันมอดไหม้ในหัวใจนี้ใจ แต่เวลาเรามาฝึกหัดของเรา เราเสียดสทานของเรา ฟังธรรมของเรา เราอยากจะทำประพฤติปฏิบัติของเรา หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ เวลาเราคิดมันคิดฟุ้งซ่านไปทั้งวันทั้งคืนทุกข์ยากตลอด หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ

แล้วคนไม่ทำงานมันจะมีกินหรือ คิดหัวแทบระเบิดมันยังทำไม่ประสบความสำเร็จเลย แล้วมัวแต่มาหายใจพุท หายใจโธอยู่นี้

คิดก็ส่วนคิด งานก็ส่วนงาน แต่ถ้าหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ จิตใจมันไม่ฟุ้งซ่านไป จิตใจนี้มันไม่โดนกิเลสลากไป หายใจเข้านี่ก็พุท พุทธานุสติอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนที่เห็นคุณค่า กอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้

คูสิ เวลาอิทธิบาท ๔ ผู้ที่มีอิทธิบาท ๔ จะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านก็ปรารภณา บอกเป็นนัยให้พระอานนตน์นิมนต์ไว้ๆ ถ้าพระอานนตน์นิมนต์ไว้ ถ้าอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ แต่ด้วยพญามาร ด้วยต่างๆ คลใจ พระอานนตน์ไม่เข้าใจ บอกถึง ๑๖ หน ถึงสุดท้ายแล้วพระอานนตน์ก็ยังไม่เข้าใจ ครั้งที่ ๑๖ ก็ยังไม่เข้าใจ ก็เลยปลงอายุสังขารไป เพราะมารคลใจๆ ตลอด เพราะมารมันเห็นว่าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามารู้สัตว์ ขนสัตว์ สิ่งที่เป็นสมบัติของเขาจะหายไปจากอำนาจของเขา

เวลาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขาร โลกธาตุนี้หวั่นไหวหมดเลย พระอานนตน์เห็นความแปลกประหลาดก็ไปเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มีสิ่งใดเกิดขึ้น”

“อานนตน์ มันเป็นอย่างนี้เอง องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้ ปลงอายุสังขาร ปรีณิพพาน”

พระอานนตน์รู้เลย พอรู้ก็อ่อนวอนขอใหญ่เลย

“อานนตน์ เราบอกเธอแล้วถึง ๑๖ ครั้ง เธอไม่นิมนต์เราเลย ถ้าเธอนิมนต์ เราจะห้ามไว้สัก ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๓ เราจะรับนิมนต์ของเธอ”

อิทธิบาท ๔ อยู่ได้อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ อยู่ได้ก็อยู่ได้ อยู่ได้เพราะอะไร อยู่ได้เพราะมีสติมีปัญญา ถ้าจิตไม่ออกจากร่างไป อะไรมันจะตาย มันไม่มีอะไรตายหรือ สิ่งทีเวลากิเลสตัณหา ความทะยานอยากหมดจากหัวใจนั้นไปแล้ว เห็นใหม่ จิตที่ไม่เคยตายเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้ผู้ที่มีอิทธิบาท ๔

แต่ของเรา เราอิทธิบาท ๔ มันก็เป็นตำรา เป็นการท่องจำ จิตตะ วิมังสา มีฉันทะ มีวิริยะ อุตสาหะ ต่างๆ มีอิทธิบาท ๔ เราก็อพยายามทำของเราๆ อิทธิบาท ๔ ของเราก็อเพื่อการประพฤติปฏิบัติ อิทธิบาท ๔ ของเรา เราก็อเพื่อความพอใจของเรา มีความพอใจทำอะไรมันก็เป็นประโยชน์กับเราขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา เราปฏิบัติขึ้นมา

ถ้าปฏิบัติ เพราะการปฏิบัติ เพราะว่าการประพฤติปฏิบัติ จิตของเรา หัวใจของเรา ถ้าคนหาไม่เจอ เราจะปลุกดอกบัวที่ใจ ปลุกดอกบัวที่ใจ ถ้าหาหัวใจของเราไม่เจอจะไปปลุกที่ไหน ถ้าเราหาหัวใจเราเจอ ถ้ามันปลุกดอกบัวที่ใจ

ดอกบัว ดอกบัวเกิดจากโคลมตม ใจเรามีแต่กิเลสตัดหาความทะยานอยาก ถ้าเราหาใจของเราเจอ ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญาขึ้นมา น้ำมันปลุกพุทธะ ดอกบัวก็พุทธะพุทธโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในหัวใจนี้ไง ทำที่นี้ขึ้นมาให้มันเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าเป็นประโยชน์แบบนี้ ในธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม สัจธรรมๆ ธรรมนี้ยิ่งใหญ่หนัก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ธรรมยิ่งใหญ่หนักเพราะอะไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการ ถ้าเป็นฆราวาส อนุปปพิทกา ให้เขาเสียดละทาน ทานนี้สำคัญมาก สำคัญที่ไหน สำคัญเพราะว่า หนึ่ง ผู้ที่กระทำนั้นได้ผลตอบแทนสังกรรมเย็นเป็นสุข แล้วมันเกิดอำนาจวาสนาบารมี แล้วเกิดหัวใจที่แจ่มแจ้ง แล้วถึงเวลาแล้วทานก็คือทานใช้ใหม่ เวลาจะพ้นจากกิเลส พ้นจากกิเลสต้องเกิดมรรคเกิดผล เกิดมรรคเกิดผล เกิดศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ ถ้าคนที่ไม่มีความปกติไม่มีธรรม จิตมันไม่ปกติ จิตมันโดนกิเลสตัดหาความทะยานอยากครอบงำมันอยู่

ถ้ามีศีล มีความปกติของใจ ใจมันปกติแล้วทำอย่างไรต่อ ทำความสงบของใจเข้ามา ใจเข้ามา ก็เข้าบ้านของตน เข้าบ้านของตน เข้าไปในหัวใจของตน ถ้าเข้าไปในหัวใจของตน ถ้ามันใช้ปัญญาขึ้นมา เกิดภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญาที่มันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นเพื่อสำรวจกายกิเลสออกจากหัวใจ ถ้ามันกายกิเลสออกจากหัวใจเป็นขั้นๆ เข้าไป เวลาพิจารณาไปสังโยชน์ขาด สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิลัพพตปรามาส สังโยชน์ขาดไป ๓ พอขาดไป ๓ สิ่งที่มีมันมีติดอยู่ในหัวใจมันเกิดมาไหน คนเกิดมาจากไหน คนมันมาอยู่แล้วอยู่เพื่ออะไร เวลาพิจารณาไปด้วยอำนาจวาสนาขึ้นมา พัฒนาขึ้นมาจากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน เวลาพิจารณาใช้ปัญญาภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากในหัวใจ เวลานั้นขาด เวลานั้นขาดนี้สังโยชน์มันขาด สังโยชน์ขาด เป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันเกิดอีก ๗ชาติ อย่างมาก อย่างมาก พอเกิดอีก ๗ชาติ มันรู้

คนเราไม่มีต้นไม่มีปลาย เราไม่รู้ที่มาที่ไปนะ เราไม่รู้สิ่งใดๆ เลย แต่เวลาสังโยชน์มันขาดไปแล้วมันรู้ขึ้นมากลางหัวใจ เป็นปัจเจกตั้ง สันทิฏฐิโก ถ้ามันไม่เป็นปัจเจกตั้ง คนเป็นนายทหารได้ระดับยศ รู้ว่าเป็นนายทหารไหม รู้ นี่ก็เหมือนกัน หัวใจที่มันได้คุณธรรมมันไม่รู้ของมัน หรือ เวลาคนที่มันพระรุ่งพระรังขึ้นมาด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ด้วยบ้ำบอคอคแตก หาแต่สิ่งมาแผดเผาหัวใจของตน ของเราๆ ไม่มีอะไรเป็นของเราเลย แต่เวลามันพิจารณาไป เวลาสังโยชน์มันขาด ออกูปปธรรมๆ มันมีคุณธรรมในหัวใจ มันจะไม่ว่างได้อย่างไร พอมันรู้ขึ้นมา

นั่นนะอย่างมากอีก ๗ ชาติ ปัจจัตตัง สันติภูฏิกโก กลางหัวใจนั้นเลย ถ้ามั่นเป็นจริง มันเป็นจริง
อย่างนี้ ถ้าเป็นจริงอย่างนี้ ไม่ลุ่มคล่ำในศีล สัตว์พตปรามาส ไม่ลุ่มไม่คล่ำ ชื่อตรงสัจจะกับ
ธรรมะใด จะไม่ถือมงคลตื่นข่าว จะไม่แหลบออกนอกรอกจากพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เด็ดขาด
เด็ดขาดเพราะใจมันจริง ถ้าเป็นความจริงๆ อย่างนี้ เวลาพระภาวนาถ้าเป็นความจริง มันจะพัฒนา
เป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป

ด้วยความหยาบหนา ด้วยกิเลสตัดหาคความทะยานอยาก ภิกษุบวชใหม่ทนคำสั่งสอนได้
ยาก เพราะมันเป็นทางโลกๆ ทางโลก สิทธิมนุษยชน เวลาคิดมันก็คิดจากหัวใจทั้งนั้นนะ แล้ว
มันก็ได้แย้งไปตลอด แล้วจะไปทำให้มันถลอกปอกเปิก จะไปถึงจับตัวมัน มันปฏิเสธทั้งนั้นนะ
ฉะนั้น ทำความสงบของใจถึงทำได้ยากไป ถ้าทำความสงบของใจขึ้นมา ใจมันสงบแล้วเราจะหา
หัวใจของเรา ใจสงบแล้วถ้ามั่นพิจารณาของเรา จะปลุกคอกบัวกลางหัวใจนั้น ถ้าปลุกคอกบัว
กลางหัวใจนั้น มันจะเกิดพุทธะ เกิดความกระฉ่างแจ้งในหัวใจนั้น ถ้าหัวใจนั้นเป็นจริงขึ้นมา
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สันติภูฏิกโก ให้ปัจจัตตัง สันติภูฏิกโก มันเป็นความจริงอันนั้น
ใจ ความจริงอันนั้นมันเกิดจากอะไร เกิดจากการชวนชวน

แม้แต่เราทำบุญกุศล เราก็ปากกัคดีนถีบ เราชวนชวนของเรานะ เวลาภาวนาขึ้นมา เดิน
จงกรม นั่งสมาธิภาวนา ก็เห็นคนเดินไปเดินมา แต่เขาเดินไปเดินมาเพื่ออะไรล่ะ เวลาหลวงปู่มัน
บอกพวกมูเซอ “พุทโธเราหาย พุทโธเราหาย”

เขาเดินไปเดินมา เขาหาพุทโธของเขา ถ้าเดินไปเดินมา เขาหาหัวใจของเขาเจอ แล้วเขาเดิน
ไปเดินมา เขาใช้ปัญญาของเขา ร่างกายที่เดินไปเดินมา นั่งสมาธิภาวนา แต่ปัญญามันหมุนตัวๆ
กลางหัวใจเลย มรรคมันเคลื่อนนะ มันหมุนอยู่กลางหัวใจนั้นนะ หัวใจดวงใดไม่มีมรรคหัวใจ
ดวงนั้นไม่มีผล ใครไม่เคยภาวนา ไม่เคยประสบ มันจะมีมรรคผลขึ้นมาในใจนั้นไม่ได้ มันมีได้
มันก็ทรงจำธรรมวินัยก็ทรงจำมาทั้งนั้นนะ มันเป็นสัญญาจำของเขามา มันไม่มีความจริง

ถ้ามีความจริงๆ มันต้องเป็นความจริงในหัวใจอันนี้ใจ สัจจะความจริงอย่างนี้มันเกิดขึ้นมา
เห็นเดินไปเดินมา เขาเดิน เขาเดินภาวนา เขาเดินไปเดินมา เขาหาหัวใจของเขา เขาเดินไปเดินมา
เขาพิจารณาของเขา นี่ยอดงาน งานที่จะรู้หรือหรือชาติ ไม่ใช่งานสั่งสม งานทุกขงานยาก แล้วงาน
ทุกขงานยากขึ้นมาแล้วก็ทุกข์ก็ยากอย่างนี้ เราถึงว่ามีอำนาจวาสนา

หลวงตาท่านพูดประจำ คนไม่มีอำนาจวาสนาไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา การนับถือพระพุทธศาสนาแล้ว พระปฏิบัติ การปฏิบัติคือปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิบัติขึ้นมาคือค้นคว้าหาหัวใจของตน หาพุทธะ หาใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นมีสัมมาสมาธิขึ้นมาแล้วถ้าเกิดภาวนามยปัญญา เกิดปัญญาเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมานะ นั่นละธรรมทายาท เป็นทายาทโดยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ขนสัตว์ รือสัตว์ขนสัตว์อย่างนี้ไง เราถึงมาฟังธรรมๆ เพื่อตอกย้ำให้เรามั่นคงในพระพุทธศาสนา ให้เรามั่นคงในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ใครมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน พยายามชวนขวนขวายหาทรัพย์สมบัติของตน ทรัพย์สมบัตินี้เป็นอริทรัพย์ ทรัพย์สมบัตินี้เป็นนามธรรมที่เข้าไปในหัวใจของเรา ทรัพย์สมบัตินี้เราขวนขวายของเราเพื่อประโยชน์กับหัวใจของเรา เอวัง